

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Venerabilis Patris D. Hludowici Blosii Abbatis Lætiensis
Ordinis S. P. N. Benedicti Tomus Posterior Margaritum
Spirituale**

Blois, Louis de

Monasterii Campidonensis, 1672

Appendicis Faculæ

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45885](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45885)

Faculz
Appen-
dix.FACULÆ
APPENDIX.

S. I.

DE SACRA EUCHA-
RISTIA.*Vesanus error hæreticorum, & sin-
cera fides Catholicorum osten-
ditur.*

1. Hæretici in doctrina Eucharistia aperte contradicunt Christo.
2. Corpus Christi simul est in cælo & in Sacramento.
3. Novatores Capharnaiti similes.
4. Spiritualem manducatio apud hæreticos excludit præsentiam Christi à Sacramento: apud Catholicos includit; significat enim dignam, & incruentam Sacramenti masticationem, per quam sumitur & manducatur verum Christi Corpus.
5. Caro Christi in Eucharistia vocatur divina & spiritualis; non secundum substantiam, sed propter exhibitionis modum, qui magis videtur esse spiritualis quam corporalis.
6. Ipse modus loquendi Scripturarum, indicat Christi realem præsentiam in Eucharistia per Transsubstantiationem, ut loquitur Concilium Tridentinum Sess. 13. cap. 4. & Can. 2.
7. Eucharistia vocatur panis: tum quia panis erat ante consecrationem; tum quia pascit animum, & oraliter manducatur. Sic vocatur signum, & figura, quia sub speciebus latet Christus, ejusque gratia.
8. Eucharistia totum hominem unit Christo.
9. Dissensio hæreticorum inter se, circa Eucharistiam, firmat fidem Catholicorum de illa.

I.
Doctrina
Novato-
rum de
Euchari-
stia con-
tradicit
verbis
Christi
Domini
clarissi-
mè.

COR Christiani & Catholici hominis ingenti horrore concutitur, totumque contremiscit, quando penitius considerat errorem & blasphemias hæreticorum hujus temporis circa sacratissimam Eucharistiam. Nā Dominus quidem JESUS aperitissimè dicit, *Hoc est enim Corpus*

meum quod pro vobis datur, Hic est Sanguis meus qui pro multis effundetur: at illi impudenti sacrilegoque ore contradicentes, Non est; inquit, verum Corpus & verus Sanguis Christi in Eucharistia: non transmutatur panis in Carnem, nec vinum in Sanguinem Domini, sed manet substantia panis & vini. O impietatem detestabilem! Certè Apostoli & eorum discipuli, omnesque Christi Martyres, & sancti atque Orthodoxi Patres semper firmissimè crediderunt, panem converti in Corpus, & vinum in Sanguinem Christi, atque in Eucharistia remanere non substantiam, sed tantum species & qualitates panis & vini. Hanc fidem, quam ab ore Domini JESU acceperunt, palam docuerunt, & etiam in suis scriptis adnotatam reliquerunt.

Sed hæretici arrogantes ac cæci falsas interpretationes committunt, quibus manifestissimam veritatem impugnant. Modis omnibus nituntur incautos à sinceritate veræ fidei avertere. Corpus Christi, ajunt, est in cælo, non hic in terra. Credere nolunt illud esse etiam in Eucharistia: quia quomodo id fieri possit, non comprehendunt. Atqui hoc mysterium, quod omnipotenti virtute DEI fit, incomprehensibile est. Omnino verum Corpus Christi & in cælo integrum est, & nihilominus in terris integrum Eucharistiâ continetur. Nam & quando ipse Dominus in Cæna tradebat idem

verum

Luc. 22.
Mar. 14

2.
Christus
simul in
cælo, &
in Sacra-
mento
realiter
& corpo-
raliter.

Facile
Appen-
dit.

verum Corpus suum discerpulis suis, neque illud & integrum se-
debat juxta discipulos, & etiam integrum à singulis Discipulis sumebatur. Neque recedit à cæ-
lo, ut sit in Sacramento: sed in cælo manet, & in Sacramento est.

Fide non
argumen-
tu myste-
ria Chri-
sti capi-
untur.
Ioan. 6.

Si nemo intellectu consequi potest, uti Dominus quinque pani-
bus hordeaceis quinque millia hominum satiaverit, & superfue-
rint duodecim cophini fragmen-
torum: magna profectò temeritas est, velle rationibus humanis in-
vestigare, quomodo Corpus Chri-
sti quod in cælo est, possit esse e-
tiam in terrâ, ubicunque sacra est
Eucharistia. Simpliciter & firma fide
hic est opus. Nam fidei oculus sub
exigua panis specie attendit verum
Corpus Christi, attendit totum
Christum verum Deum & verum
hominem. Itaque non quomodo caro
Christi ibi sit, inquirendum: sed
quòd suprâ naturam virtute Dei
ibi esse possit & verè sit, creden-
dum est. Neque enim mentitur
Veritas quæ dicit, *Hoc est corpus
meum*. Ipse cui nihil impossibile
est; & qui virgam Moylis vertit
in colubrum: ac rursus ex colu-
bro virgam fecit, qui quæ in Cana
Galilææ aquam mutavit in vi-
num: nobis in Sacramento pa-
nem convertit in Corpus, & vi-
num in Sanguinem suum. O in-
gens summeque venerandum mi-
raculum.

3.
Novi Ca-
pharnai-
ta sunt

Cùm Christus coràm Caphar-
naitis loqueretur de manducatio-
ne carnis suæ, illi fidem non ad-

hibebant verbis ejus (ipsis hodie
similes sunt vecordes hæretici:)
dicebant enim: *Quomodo potest
hic nobis carnem suam dare ad
manducandû?* Somniabant Chri-
stum velle dare carnem suam fru-
statim concissam, & more alia-
rum carniû, costam vel cru-
dam. At Catholici ab hujusmodi
absurda cogitatione prorsus alie-
ni sunt: agnoscentes, verum di-
vinumque Corpus Christi in Eu-
charistia adesse mysticè, & modò
arcano sensibusque minimè ex-
posito.

moderis
Sacram-
tarii hæ-
retici.
Ioan. 6.

Si quispiam Auctor Catholi-
cus dicat, quòd gloriosa & spiri-
tualis caro Domini Jesu ibi spiri-
tualiter adsit, nihil tamen per has
dictiones *spiritualis & spirituali-
ter* diminuit de veritate ipsius
carnis Dominicæ, & verâ ejus
præsentia: sed hæretici per illas
dictiones veram Carnem Christi
à Sacramento Eucharistico exclu-
dere volunt. Catholici prorsus
contentur verum Corpus Domi-
ni esse in Eucharistia substantia-
liter & corporaliter. Ecce, quia
sine horrore nò potuissemus Car-
nem Christi manducare, & San-
guinem ejus bibere in forma car-
nis & sanguinis; pius ac dulcis
Dominus seipsum nobis dare vo-
luit sub specie panis & vini. O
ineffabilem bonitatem atque cha-
ritatem! Forma & qualitates
Corporis Christi gratiâ & virtu-
te Dei mirabiliter occultantur, ne
horrori nobis sint: apparent verò
ac sentiuntur species & qualita-
tes

4.
Spiritu-
ale præ-
sentia
aut man-
ducatio
Corporis
Christi
juxta
mentem
Catholi-
corum ex-
plicatur.

Facul-
Appen-
dix.

tes panis ac vini, quæ sensibus nostris conveniunt & gratæ sunt. Nos certè in hoc sacro convivio accipimus, & in viscera nostra traficimus illam ipsam veram carnem, quam Maria virgo peperit, & quæ pependit in Cruce, quæque nunc sedet ad dexteram Patris in cælo: sed alio modo Christus eam exhibet in Sacramento, quàm olim fuit in Cruce. Verùm ut ad salutem nobis profit sacramentalis manducatio carnis Dominicæ, debemus eam sumere non ore tantùm, sed etiam spiritu sive spiritualiter per fidem ac sanctum desiderium. Catholici & pii homines interdum hoc Sacramentum cum fructu maximo sumunt, etiamsi spiritualiter duntaxat illud accipiant, videlicet desiderio & fide, sincerâque animi devotione. Hæretici jactant se hoc modo Corpus Christi utilissimè manducare: sed falluntur. Neque enim fieri potest, ut ipsi carnem spiritualiter utiliterque edant, cum veram fidem minimè habeant, & eam Eucharistiæ manducationem, quæ à Christo instituta est, unà cum incruento in-contaminatoque; Missæ Sacrificio, sceleratè abrogent atque abjiciant. Et idèd in illa cœna sua panem nudum edentes, nihil omnino spiritualis fructus cõsequuntur, quantavis fide & intentione cogitationem suam ad passionem Christi pro mundo in Cruce oblatis referant.

Quòd autem Patres dicunt, divinam & spiritualementem carnem in sacrosanctis Mysteriis manducandam dari aliam ab ea quæ crucifixæ est, intelligunt aliam exhibitionis modo, non substantiæ. Planè vera & viva caro in Eucharistia est: nam panis (ut dictum est) verè mutatur in verum Corpus Christi. Fit ita: quia Deus vult ita, Deus ita instituit. Verbum Domini quo id fit, omnipotens est; modus autem quo fit, inscrutabilis est. O hæretici ingrati! ut quid Dei benignitatem atque beneficentiam non agnoscitis? ut quid adhuc increduli estis?

Si verum Corpus & verus Sanguis Christi Eucharistiæ non contineretur, cur, quæso, Apostolus Paulus de eâ loquens, hæc terribilia verba diceret: *Quicumque manducaverit panem hunc, vel biberit calicem Domini indignè, reus erit Corporis & Sanguinis Domini?* Et rursum, *Qui manducat, inquit, & bibit indignè, judicium sibi manducat & bibit, non dijudicans Corpus Domini.* Si item in Eucharistia maneret substantia panis & vini; quare, obsecro, tam manifestè Christus diceret, *Hoc est Corpus meum, Hic est Sanguis meus?* quare non unus tantùm, sed tres Evangelistæ, atque etiam Paulus Apostolus illa ipsa verba sic repeterant? quare & sanctus Jacobus Apostolus in Liturgia sua precaretur, ut Spiritus sanctus super-veniens, propositum panem effici- ceret Corpus Christi, & vinum Sanguis.

5.
Quo sensu caro Christi in Sacramento vocatur divi-
na autem etiam spiri-
tualis

6.
Verba Scripturae ad litteram ostendunt realem præsentiam Corporis Christi per mutationem substantiam panis & vini in Carnem & Sanguinem Domini, quæ vocatur & est Transsubstantiatio.
1. Cor. 11.
Matth. 26.
Mar. 14.
Luc. 22.
1. Cor. 11.

Facula
Appen-
dix.

1. Tim. 3

7.

Eucharistia vocatur quantum ad panem, quia est verus albus, & ante fuit panis quia transsubstantiatur.

Psal. 77. Quando Eucharistia vocatur figura aut signum, intellige sub Sacramento esse veram rem illo signo figuratam vel figuratam.

Sanguinem ejus? Enimverò si panis sit Corpus Christi & vinum Sanguis Christi, necesse est ut nec panis nec vinum maneat: necesse est ut substantia panis in substantiam carnis & vini substantia in substantiam Sanguinis transmutetur. Possemus infinitam multitudinem Orthodoxorum Patrum citare, qui expressis verbis itidem dicunt, panem in Carnem & vinum in Sanguinem Christi converti in Eucharistia: sed hinc prolixitas à nobis vitanda est. Apostolica atque Catholica Ecclesia, (quæ columna & firmamentum veritatis est, & in fide errare non potest) indubitanter credit semperque credidit, Sacerdote verba consecrationis ritè proferente, transmutationem atque transubstantiationem illam virtute Spiritus sancti fieri.

Quamvis autem Paulus Apostolus, aliique Patres Catholici ipsam Eucharistiam interdum nuncupent panem, non tamen panis substantia intelligenda est. Idem verò appellatur panis, quia ex pane conficitur, ac speciem qualitatisque panis retinet, vel quia æternæ vitæ substantiam ministrat. Mos item sacre Scripturæ est, ut vocet panem, id quod manducatur. Unde & manna in Psalmo appellatur panis, ubi dicitur: *Pluit illis manna ad manducandum, & panem celi dedit eis.* Quando etiam Patres de Eucharistia differentes utuntur his vocabulis, *figura, signum, imago, antitypon,*

nullo modo per huiusmodi nomina imminuere quidquam volunt de veritate corporalis, præsentia Christi in Eucharistia (ut heretici ganniunt) sed indicant Corpus Domini Jesu ibi obvelatum atque abditum exhiberi. Nam iidem Patres clarissimis verbis contententur, verum Corpus Christi verè & corporaliter in hoc Sacramento adesse. Cum enim idem Sacramentum constet signo & re signata, fieri nequit, ut res signata ibi non adsit. Species visibilis, signum est: Corpus & Sanguis Domini, res est signata. Ergo Eucharistia secundum visibilem speciem dicitur symbolum & figura, at secundum latentem substantiam veritas est & Caro Christi vera, verusque Christi Sanguis. Dicunt item Patres, ipsam Eucharistiam, quæ vera quidem sed invisibilis Caro Domini continetur, esse signum & imaginem visibilis corporis quod in Cruce passum est. Atque ita Carnis veritas in Eucharistia exhibita, quæ ipsam carnem Dni non ostendit, in sua forma, haud absurdè figura appellatur: sicut & rectè nominatur Sacramentum Corporis Christi. Similiter dum idem verum Corpus Christi specie panis obvelatum sumimus ac manducamus, hoc ipsum dicitur etiam imago & figura futuræ veritatis, quæ olim exhibebitur in cælo, cum jam Christum Jesum Deum & homi-

† Externam videlicet, sicut inter suos in vita Christus corporaliter visibilis ambulavit.

Est etiam figura & imago gloria future, in qua videmus eum revelatum, & faciem sicuti est. Est etiam signum unitatis fidelium.

N n n n nem

Waculz
Appen-
dix.

nem sine aliquo velamento con-
templabimur, eique beate ac per-
fecte uniemur. Quapropter Ec-
clesia perceptis mysteriis orat, ut
quod nunc per speciem gerimus,
post hanc vitam in veritate capia-
mus. Isto Sacramento Eucharis-
tico significatur etiam corpus Chri-
sti mylticum, videlicet Ecclesia.
Nam beati Pauli verba sunt hæc:

1. Cor.
10.

*Unus panis, unum corpus multi su-
mus, omnes enim de uno pane par-
ticipamus.* Sanè sicut ex multis
granis unus panis conficitur, ita
multi fideles unam Ecclesiam cõ-
stitunt. Illi Patres, qui dicunt
Eucharistiam non esse figuram
Corporis Christi, sed ipsum Cor-
pus ejus, intelligunt figuram il-
lam quæ corporalem præsentiam
veritatis excludit, eique opponi-
tur; non illam quæ præsentem in
Sacramento veritati subservit.

Hoc sensu panis in altari positus
à nonnullis ante consecrationem
dicitur antitypon Corporis Chri-
sti; nam figura solùm est. Nullus
Orthodoxorum Patrum unquam
dixit, Eucharistiam esse tantùm
figuram vel signum veri Corpo-
ris Domini Jesu, quod blasphemi
hæretici nunc dicunt: sed omnes
Catholici semper confessi sunt &
crediderunt (ut sæpius jam à no-
bis repetitum est) verum Corpus
Christi in Eucharistia contineri,
& panis viniq; substantiam
in Carnis & Sanguinis substan-
tiam converti. Meritò igitur in-
clytus Martyr Clemens B. Petri
Apostoli discipulus, in quadam

Nullus
Patrum
dicit Eu-
charistiam
esse mera
figuram
eum ex-
clusione
vera &
corpora-
li præsen-
tia Chri-
sti.

epistola sollicitè admodum ex-
doctrina Præceptoris sui admo-
net, ut reliquæ fragmentorum
Corporis Dominici à ministris al-
taris cum timore custodiantur, ne
quæ putredo inveniatur, & ne
pulvis ipsius Corporis Dominici
malè decidat, atque ita gravis in-
juria Corpori Christi inferatur.

Profectò qui se Christianum
dicit, & tamen renuit venerari at-
que adorare sacram Eucharisti-
am, in qua verissimè & divinitas
& humanitas Christi adest; is
ipsis Paganis atque Ethnicis de-
terior est. Quisquis unquam
post eandem Eucharistiam insti-
tutam Christum ex animo dile-
xit, ingentem tam præcullen-
tì Sacramento votis omnibus
expetendum, quod salutem ani-
mæ & corporis adfert! Panis &
& cibus communis alit quidem
corporaliter & secundùm natu-
ram: at iste cælestis vereq; super-
substantialis panis, ista divina
esca alit spiritaliter & secundùm
gratiam. Reverà hæc spiritalis
alimonia præstat homini quod
Christus dixit: *Qui manducat* Ioan. 6
meam carnem, & bibit meum San-
guinem, habet vitam æternam, & e-
go resuscitabo eum in novissimo die.
Acrursum: Qui manducat meam
Carnem, & bibit meum Sanguinem,
in me manet, & ego in illo. Itaque
Sacramentum hoc excellenter to-
tum hominem cum Christo unit,
eumq; concorporalem (ut ita
loquar) Christi efficit, ac merito-
rum illius participem reddit.

Hæc

8.
Eucharis-
tia parti-
cipatio.
nè totum
homo un-
mitur
Christi;
& fit nu-
num quo
dammodo
cum illis

S. II.

DE SACRIS IMAGINIBUS.

Pius, antiquus & laudabilis Imaginum usus docetur.

1. Veneratio Imaginum, & invocatio Sanctorum, traditio est Apostolica.
2. Imago Christi viventi in terris posita ab Hamorrhœa.
3. Virginis viventi Imago picta à D. Luca.
4. Christi viventi Imago, quam ipsemet Abagaro Edessa Toparcha misit.
5. Imago Crucifixi passæ in Berytho.
6. Ab Apostolo usq; ad Constantinum Magnum semper fuit sacer usus Imaginum.
7. Deus in veteri Legge idola prohibuit, non Imagines.
8. Verba quaedam contra sacras Imagines, hæreticâ manu assuta S. Epiphano.
9. Ecclesia iudicium, lapu Lydium veritatis index.
10. Maledicta hæreticorum in Pontifices, quorum vitia non præjudicant veritati.
11. Concilium Eliberitanum quo sensu venerit sacras Imagines.
12. Honor imagini delatus, præcipuè exhibetur prototypo.
13. Traditionum non scriptarum summa autoritas.

PATRES Orthodoxi affirmant, sacrarum Imaginum usum ac venerationem (quam hæretici modò detestantur) ex traditione Apostolorum ad nos descendisse. Verba beati Basilii Magni in secundo Concilio Niceno citata sic habent: *Suscipio sanctos Apostolos, Prophetas, & Martyres, qui pro me apud Deum supplicant: quò per illorum intercessionem propitiis mihi sit Deus noster benignissimus, & remissionem peccatorum mihi gratis largiatur. Quam ob causam & historias imaginum illorum honoro & palam adoro. Hoc enim nobis traditum*

Apostolica traditio de invocatione Sanctorum, & cultu Imaginũ.

9. Hæretici hujus tempestatis plurimum inter se dissident de Eucharistia: hoc ipso evidenter ostendentes, se à veritate, quæ una est, procul aberrare. Depugnant & digladiantur acriter, dum suam quisque pravam opinionem rectiorem judicat, eamque pertinaciter tueri vult. Hinc Lutherus hæresiarcha scriptis invehitur in Zwinglium hæreticum, & Zwinglius in Lutherum, itidem Westphalus hæreticus calamo persequitur Calvinum hæreticũ, & Calvinus Westphalum. Possumus hodie numerare plusquam viginti sectas de fide & doctrina inter se fœdissimè discordantes. In hoc autem concordēs sunt hæretici omnes, ut Ecclesiam Catholicam & Apostolicam (quam ipsi Papisticam appellant) hostilibus indefessisque animis oppugnent. Atqui hæc dicta ab eis Papistica, est illa una columba & sponsa Dei, quæ dissensiones & schismata in his quæ fidei sunt, nescit. Nam veram fidem, quam ab Apostolis Apostolorumq; successoribus accepit, integram ad hunc usque diem servavit, & usque ad consummationem mundi servabit. Extra hanc Dei Ecclesiam (cujus typum arca Noë gessit) nulla est salus. Qui in ea non est, ut diluvio absorptus pereat necesse est.

* * * *

Faculz
Appen-
dix.

*ditum à sanctis Apostolis non est
prohibendum, sed in omnibus Eccle-
siis nostris eorum historias erigimus.*
Hæc Basiliius.

2.

*Imago
Christi
adhuc vi-
ventis
magnū il-
lustrata
miraculo-
sū.*
Euseb. l.
7. c. 4.
Niceph.
1. c. 15.
Matt. 9.

Nos pauca de hac re dicturi, in-
primis adnotabimus ea quæ Hi-
storici fide digni scripserunt de ve-
nerabilibus Imaginibus tempore
Apostolorum formatis & expres-
sis. Igitur Eusebius Cæsariensis
& Nicephorus Callistus referunt,
mulierem illam quæ Sanguinis
profluvio laborans, ex contactu
fimbriæ vestimenti Domini Jesu
(ut in Evangelio legimus) sani-
tatem receperat, præclaram ima-
ginem ex ære erexisse, quæ figu-
ram Christi benefactoris sui præ-
ferebat: ut hac ratione pium affe-
ctum, quem erga Dominum Je-
sum gerebat, declararet. Ajunt
item, ad hujus imaginis pedes
herbam nasci solitam, quæ cum
ad fimbriam usq; vestis æræ per-
tigisset, adversus omne genus
morborum præsentissimum erat
remedium. Hæc illi in suis Hi-
storiis narrant. Quod si displice-
ret Deo usus sanctarum Imagi-
num, profectò non fuisset illic
editum tam celebre miraculum.
Porro mulier illa civis erat urbis
Cæsareæ, ubi pro foribus domus
ejus imago jam cõmemorata ad-
huc conspiciebatur tempore præ-
dicti Eusebii Cæsariensis Episco-
pi, ut ipse in Historia sua testatur.
Posteà verò cum Julianus Impe-
rator apostata odio Christi ar-
dens, eamdem Dominicam ima-
ginem dejecisset, & in ejus locum

suam statuisset, ignis derepentè è
cælo delapsus, ipsam Juliani sta-
tuam dirupit, atq; in faciem pro-
stravit, quemadmodum decimo
libro Historiæ suæ narrat Nice-
phorus, secutus narrationem So-
cratis Constantinopolitani. Cap. 30.

Et sexto libro loquens ipse
Nicephorus de Imaginibus quæ
vi ventibus adhuc Apostolis pictæ
fuerant, sentit cum Eusebio, &
scribit in hunc modum: *Etiã
sanctorum Apostolorū Petri & Pau-
li, ipsiusq; adeo Christi, & quæ eum
supra naturæ captum genui Virgi-
nis-matris, coloribus adumbratas
imagines plurimas, ad hunc usque
diem conservatas esse novimus. Ac
Lucas quidem Apostolus, primus
ipsas accuratè manibus suis depin-
xit.* Hæc ibi. At secundo libro
postquam hoc ipsum Nicephorus
dixit, mox adjungit hæc verba:
*Unde in omnem deinde habitabilem
orbem tam venerandum & precio-
sum opus est illatum.* Prætereà de-
cimoquinto Historiæ suæ libro,
narrans ut sancta virgo Pulcheria
soror Theodosii Augusti, tria mag-
nifica templa Deiparæ virgini
ex ipsis fundamentis Constā-
tinopoli erexit, mentionem
facit venerandæ Imaginis ejus-
dem virginis Mariæ, ab ipso bea-
tissimo Luca depictæ, atque ita
loquitur: *Unum templum est in
Chalcoprateio sive fabrorum foro,
Sacri tumuli nomen habens: in quo
zonam Dei Genitricis veluti thesau-
rum (Pulcheria) deposuit: & ut in
eo quarto quoq; hebdomadis die per-
vi-*

3.

*Imago
Deiparæ
à divo
Luca de-
lineata
ut &
sanctorū
Apostolo-
rum.*
Cap. 16.

Cap. 47.

Cap. 14
& l. 14
c. 6.

Facula
Appen-
dix.

*vigilium & supplicatio ad lucernas
& lampades fieret, constituit: quam
& ipsa pedes frequentare solita e-
rat. Secundum templum Via ducum
est, ubi Verbi Matris imaginem de-
dicavit, quam diuus Apostolus Lu-
cas suis ipse manibus depinxit, illa
adhuc vivente, & tabulam vidente,
gratiamq; adeo illi forma sua im-
mittente. Hac imago primùm in eo
loco, qui Tribunal dicitur, fuit, ubi
ea qua nunc quoq; fiunt, miracula
peracta sunt. Porro in templo isto,
ut tertio quoq; septimana die pervi-
gilium videm & supplicatio pera-
geretur, curavit: quod ad hunc usq;
diem servatur. Tertium autem tem-
plum pulchritudine & omnis gene-
ris materiâ incredibiliter ornatum,
Verbi Matri consecravit, cui Bla-
cherna cognomen est, &c.*

4.
Cap. 7.
Imago
Christi
ab ipso
missa ad
Abagarum
Edesse
Principem.
Cap. 17.
*Hunc
alii vo-
cant A-
bagarum:
at Euse-
bius in
quodâ
fragme-
to vo-
cat Ag-
baram.

Idem Nicephorus secundo Hi-
storiæ suæ libro asserit, Christum
transmisisse sacram vultus sui i-
maginem, in lineum textum im-
pressam, * Augaro Edessenorum
Principi, qui vehementi ejus de-
siderio tenebatur. Id ipsum scri-
bit beatus Joannes Damascenus
libro quarto de Orthodoxa fide.
Et quidem Nicephorus, ubi locu-
tus est de Augaro Toparchâ, dicit
etiam Regem Persarum ex fer-
venti fidei desiderio misisse picto-
rem in Palæstinam, & per hunc
imaginem Christi ac matris ejus
virginis Mariæ accepisse. Atque
hæc ex archivis antiquisque li-
brorum monumentis desumpta
esse, Nicephorus testatur. Theo-
dorus quidam Lector & Græcus

Scriptor, mox in initio primi li-
bri Collectaneorum suorum, qui-
bus historiam rerum Ecclesiasti-
carum summatim perstringit, me-
minit etiam Imaginis virginis
Deiparæ, quam S. Lucas depinxit.
Nam de Eudociâ Imperatrice,
quæ Jerosolymis erat, loquitur
in hæc verba: *Eudocia imaginem
Matris Christi, quam Lucas Apo-
stolus pinxerat, Pulcheria misit.*

Beatus quoque Athanasius edi-
dit libellum de quadam Imagine
Domini Jesu, quæ in Berytho ur-
be Syriæ à Judæis cæsa, confixa,
ac vulneribus cõfossa, maximam
sanguinis abundantiam profudit.
Eam imaginem Nicodemus, qui
ad Jesum nocte venerat, Gamali-
eli, B. Pauli quondam præceptori,
Jerosolymis tradiderat: Gamaliel
porro Jacobo Apostolo Jerosoly-
morum primo Episcopo, & Jaco-
bus Simeoni successori suo illam
reliquerat. Sed biennio antequam
Jerosolyma à Romanis everteret-
ur, pii Christiani eandem ima-
ginem transtulerunt in Syriam,
ut Athanasius in memorato libel-
lo scribit. Prætereà Alexander
Imperator, ille erga Christianos
maximè benevolus (cujus matri
Mammææ Origenes familiarissi-
mus fuit) in domestico Sacello
suo habuit imagines Abrahæ Pa-
triarchæ & Christi Salvatoris, si-
cuti Scriptores Historici narrant.

Usus sanctarum Imaginum à
tempore Apostolorum usque ad
Constantinum Magnum Impera-
torem semper receptum lauda-

5.

*Imago
Christi a-
lim à Ni-
codemo
accepta,
post à Iu-
dæis tras-
fixa Be-
rythi, ce-
piois san-
guinem
emisit.*

6.

*Cultus
Imaginũ
ab Apo-
stolis tra-
ditus, Cõ-
tum-*

Facult
Appen-
dix.
Constanti-
na tem-
poribus
maximè
floruit.

etiamq; fuisse in Ecclesia Dei, hoc etiam arguit, quòd ipse Constantinus jam à paganismo conversus ad Christianam fidem, plurimas Basilicas à se magnificè extructas, Imaginibus sanctis cohonestabat. Sanè in ea Basilica, quæ de ejus nomine Constantiniana dicta est, & non solùm vasa aurea & altaria argentea, verùm etiam effigiem Salvatoris, atque imagines duodecim Apostolorum, ex Argento purissimo posuit, ut narrat Damasus, describens Vitam beati Silvestri. Cùm tunc, idololatriâ abolitâ, & persecutione cessante, pax reddita esset Ecclesiæ, majori studio passim Oratoria Christianorum Imaginibus Jesu Christi & matris ejus virginis Mariæ, atque aliorum Sanctorum exornabantur. Unde eximii illi Patres Orthodoxi qui mox secuti sunt, videlicet Basilus Magnus, Gregorius Nyssenus, Hieronymus, Ambrosius atque alii, in suis scriptis, sanctarum Imaginum honorificè meminerunt. Et postea in secundo Concilio Niceno cùm fusissimè de illis disputatum fuisset, ecclesia expresso decreto approbavit earum usum, & iconomachos damnavit.

7.
Idola, nò
imagines
prohibuit
Deus in
legè Moy-
sis.
Exod.
31.

Hæretici huius ævi nostri venerationem ipsarum Imaginum sacrarum non verentur appellare idololatriam. Dicunt, earum usum adversari Scripturis divinis: sed falluntur, & Scripturas non rectè intelligunt. Prohibuit quidem Deus in veteri Lege, ne Ju-

dæi idola & effigies haberent, propterea quòd erant maximè propensi ad idololatriam: at ubi nullum erat idololatriæ periculum, non solùm permisit, verùm etiam præcepit fieri Imagines.

Unde Moyses jussu ejus curavit ut sculperentur Cherubim, collocarenturque in Propitiatorio. Vercordes hæretici, quidquid in Voluminibus sacris & Orthodoxorum Patrum scriptis inveniunt dictum adversus idola atque idololatrias, id in sanctas Imagines & Catholicos, qui eas asservant ac venerantur, insulssimè detorqueunt. Hujusmodi sententias undique corradunt, & superbè admodum Catholicis objiciunt. Nam quia vident ipsos Catholicos copiosè ac dilucidè rectam ecclesiæ fidem atq; doctrinam dictis vetustissimorum Patrum comprobare actueri, conantur rōnuli ex eis similiter pravam fidem suam & absurda dogmata ab antiquitate commendare, verbisque Patrum confirmare: sed hoc infideliter profusus faciunt, ac proinde nihil agunt. Siquidem auctoritates quas adducunt, non ea mente, neque eo sensu citant, quò à Patribus scriptæ sunt: sed pervertunt atque corrumpunt illas, ac plerumque mentiuntur impudentissimè. Quam eorum impiam fraudem prudens & doctus quisque facile deprehendit, dum studiosè exquirat & examinat in libris Patrum locos ab eis citatos.

Exod. 35
Exod. 37

Acer-

Facula
Appen-
dix.

Lacina
Epistolae
S. Epipha-
nii falso
assuta
per Icono-
machi,
fraude
ipso con-
iuncta.

8. Acerrimè verò, ad everfionem sacrarum Imaginum, solent Catholicis objicere etiam aliquot verba quæ in Lucubrationibus sancti Epiphaniï leguntur. Verùm beatus Joannes Damascenus in libris suis Apologeticis adversus criminatores sanctarum Imaginum, itemque alii Patres pronuntiaverunt, verba illa ibi ab hæreticis fuisse inserta. Certè Basiliius Magnus præcessit Epiphaniium, & in verbis suis, quæ supra posuimus, apertè indicat, consuetudinem suo tempore fuisse, ut Sanctorum Imagines in omnibus Ecclesiis erigerentur. Quomodo ergo Epiphanius paulò post secutus, vituperasset usum sacrarum Imaginum in omnibus Ecclesiis receptum? Præterea ipse Epiphanius scripsit diligentissimè adversus hæreticos ac prava dogmata sui temporis: & tamen nunquam ibi damnat usum Imaginum. Quòd si judicasset eum apud Christianos non esse licitum, profectò hoc declarasset in libris, quibus hæreses & absurdas opiniones notat confutatque.

9.
Infallibi-
le verita-
tu judi-
cium ab
Ecclesia
magiste-
rio expe-
ctandum
I. Tim. 3

Sed etsi verba, quæ in lucubrationibus ejus contra sacras Imagines inveniuntur, fuissent pio zelo ab eo scripta; non tamen debent pro ratis ac firmis recipi, cum à doctrina Ecclesiæ Catholicæ discrepent. Universalis enim Ecclesia, quæ est *columna veritatis*, & errare nescit, semper audienda est, potiùs quàm unus vel duo aut plures etiam sanctissimi Docto-

res. Hoc persuasissimum habeat, quisquis hæreticorum tendiculas & errores omnes feliciter effugere vult. Quemadmodum enim negotiatores solent aurum Lydio lapidi atterere, quò cognoscant, utrùm germanum sit, an adulterinum; ita Christianus homo doctrinam quamlibet ad columnam illam veritatis applicare adjuungereque debet, ut exploratum habeat, verane sit an falsa. Quocirca si viderit aliquod dogma non concordare cum doctrina Romanæ Catholicæque Ecclesiæ, quam Spiritus veritatis illuminat ac regit, mox illud relinquat atque repudiet.

10. At hæretici Romanam atque Apostolicam Ecclesiam contemnant, eamque modis omnibus in odium adducere nituntur. Et ut hoc faciliùs citiusque efficiant, malevolè divulgant atque exaggerant quorundam Romanorum Pontificum vitia; reticentes interim virtutes eorum Pontificum, qui integerrimè, sanctissimeque vixerunt. Omni pudore abjecto insolentissimè conferunt maledicta in Sedem Apostolicam & Summum Sacerdotem: cum tamen omnis potestas sit à Deo, & Scriptura clamet, *Principi populi tui non maledices*. Nos quidem non negamus, Papam posse pessimè vivendo in æternum perire: at tamen propter ejus peccata Ecclesia, cui præest, non destituitur gubernatione Spiritus sancti, nec desinit esse Ecclesia; neque propterea

Non pra-
judicans
veritati
opprobria
qua hære-
tici in
Pontifices
jaciunt,
& in sa-
ctam Ec-
clesiam.

Rom. 13
Exod.
22.

Act. 23.

Facult
Appen-
dix.

pterea Sedes Apostolica perdit suam auctoritatem. Planè Christus voluit ut sui loco hîc in terris toti Ecclesiæ præsideret Pontifex. Oblatrent hæretici quantum ipsis libet, necesse est ut ira fiat. Sed his omissis, redeamus ad sanctas Imágenes.

II.

De Con-
cilio Eli-
bertini
vel Eli-
bertani
in Hispa-
nia de-
creto.

Qui venerationem earum sug-
gillant, illud quoque Catholicis
objiciunt, quod trigésimosexto
Canone Concilii elibertini in-
hibitum fuit, ne scilicet picturæ
fierent in templo seu Ecclesia. Sed
& ista objectio futilis est. Nam
justè profectò hoc tunc vetuit E-
libertina Synodus, quam non-
nulli putant paulò ante tempora
Constantini Augusti celebratam
fuisse. Congregata autem fuit in
Hispania, ubi paganismus & ido-
latria plurimum adhuc vige-
bat: nam id complures Canones
ejusdem Synodi apertè indicant
Canon quadragesimus primus di-
cit ita: *Admonere placuit fideles, ut
quantum possunt prohibeant, ne ido-
la in domibus suis habeant. Si verò
vim metuunt servorum, vel seipso
puros conseruent. Si non fecerint, a-
lieni ab Ecclesia habeantur.* Hæc
ibi. Sanè ipsum Concilium Eli-
bertinum fuit particulare sive
Provinciale, in quo pauci episco-
pi aderant: at secundum Conci-
lium Nicenum, quod sancivit,
sacras Imágenes retinendas & ho-
norandas esse à fidelibus, fuit Ge-
nerale atque Oecumenicum. Au-
toritas autem Concilii Genera-
lis ritè celebrati indubitanter præ-

Concilii
Niceni
secundi
decretum
pro cultu
sacrarum
Imagi-
num.

ferenda est auctoritati cujusvis
Concilii particularis. Non fuerit
intempestivum hîc obiter adno-
tare, quòd Concilia Generalia le-
gitimè congregata, licèt ex ho-
minibus constent qui errare pos-
sunt, quia tamen repræsentant
universam Ecclesiam, quam Spi-
ritus sanctus nunquam errare si-
nit, erroris expertia sunt. Sed par-
ticularia Concilia possunt errare:
& dum errant, corriguntur per
Generalia. Concilia tamen ple-
naria quæ præcesserunt nonnun-
quam emendantur posterioribus
Conciliis plenariis, non quidem
quoad fidem, sed quoad illa quæ
ad regimen Ecclesiasticum, vi-
tamque Clericorum, & ad con-
suetudines ac ritus spectant. Ta-
lia enim in Conciliis Generali-
bus pro temporum, locorum ac
personarum conditione atq; qua-
litate, absque præjudicio fidei va-
riantur: nam in fide, & in his quæ
saluti nostræ necessaria sunt, nul-
la fit mutatio. Nō est igitur quòd
hæretici gloriantur de suis obje-
ctionibus, quoniam frivolæ sunt.

Ecclesia optimam traditionem,
quam ab Apostolis & eorum suc-
cessoribus accepit, diligenter re-
tinet; sciens, sinceram sanctarum
Imaginum venerationem, & no-
bis admodum utilem, & Deo gra-
tam esse. Nam in hujusmodi ve-
neratione non in materia & colo-
ribus honorem constituimus: sed
cogitationem atque intentionem
animi referimus ad prototypa, &
sanctos beatosque Dei amicos in
caelo

12.
Prototy-
pon præ-
pue bono-
ratur in
imagi-
ne.

Facula Appen- dix. 13. Magna est aucto- ritas tra- ditionum quemvis scripta non sint. Cap. 17.

cælo cum Domino regnantes, quorum effigies contemplamur.

Libet hic adjicere unam aut alteram sententiam Basilii Magni de traditionibus non scriptis. Is enim in libro quem de Spiritu S. edidit, loquitur in hunc modum: Dogmata qua in Ecclesia prædicantur, quædam habemus è doctrina scripto prodita, quædam rursus ex Apostolorum traditione in mysterio, id est, in occulto tradita recepimus. Quorum utraq; parem vim habent ad pietatem: nec his contradicit, quisquis sanè vel tenuiter expertus est, quæ sint fura Ecclesiastica. Et postquam ipse Basilius multa ibi commemoravit, quæ non ex Scriptura aliqua Canonica, sed ex secreta traditione habemus, adjungit hæc verba: Desiciet me dies, si Ecclesia mysteria circa scriptum tradita pergam recensere.

J. III.

DE HÆRESIBUS ET HÆRETICIS.

Dicta Patrum lectu dignissima proferuntur.

1. Hæretici Novatores contra totius Ecclesie receptissimum consensum docent.
2. Antiquitatis doctrina contra eos est firmissimè retinenda.
3. Etiam diabolus pro se citavit Scripturas.
4. Traditio igitur constanter servanda.
5. Inconstantia & dissensio hæreticorum; unitas & consensus Catholicorum certa nota est.
6. Cum hæreticis nullatenus communicandum.
7. Solo traditionis pondere pugnandum contra hæreticos.
8. Ecclesiarum Apostolicarum traditio de rebus fidei ab omnibus custodienda.
9. Extra Ecclesiam Catholicam salus null.

10. In qua boni sunt permixti malis, rectè tamen credentibus, sed perveris viventibus.

BEATISSIMUS Paulus Aposto-
lus priorem epistolam quam ad Timotheum scripsit, ita concludit: O Timothee depositum custodi, devitans profanas vocum novitates, & oppositiones falsi nominis scientiæ, quam quidam promittentes, circa fidem exciderunt.

Vincentius Lirinensis, vetustus & pius Scriptor, disputans adversus hæreses, loquitur de prædictis Pauli verbis hunc in modum: Profanas, inquit, vocum novitates, id est, dogmatum, rerum, sententiarum novitates, quæ sunt vetustati, quæ antiquitati contrariæ.

Quæ si recipiantur, necesse est ut fides beatorum Patrum aut tota aut certè magnà ex parte violetur, necesse est ut omnes omnium ætatum fideles, omnes Sancti, omnes casti, continentés, virgines, omnes, Clerici, Levitæ & Sacerdotes, tanta Confessorum millia, tanti Martyrum exercitus, tanta urbium, tanta populorum celebritas & multitudo, tot insula, tot Provincia, Reges, gentes, regna, nationes, totus postremò jam panè terrarum orbis, per Catholicam fidem Christo capiti incorporatus, tanto sæculorum tractu ignorasse, errasse, blasphemasse, nescisse quid crederet, pronuntietur. Profanas, inquit, vocum novitates devita: quas recipere atq; seclari, nunquam Catholicorum, semper verò hæreticorum fuit.

Et paucis interjectis ait idem

O o o o

Vin.

I. Hæreticos esse Novatores. I. Tim. 6.

Etiam contra omnem venerabilem Antiquitatem, teste Vincentio Lirinensi.

Facula Appen- dix.

Vincentius: Cunctis evidenter perspicueq; monstratur, hoc apud omnes ferè hæreticos quasi solemne esse atq; legitimum, ut semper profanis novitatibus gaudeant, antiquitatis scita fastidiant, & per oppositiones falsi nominis scientia, à side naufragent. Contra verò Catholicorum hoc ferè proprium, deposita sanctorum Patrum & commissa servare, damnare profanas novitates, sicut prædixit & iterùm dixit Apostolus: Si quis annuntiaverit præterquam quod acceptum est, anathema sit.

Galat. 1.

2. Firmiter retinen- da Anti- quitatis traditio, ad repel- lendum omnes hæ- reticorum novita- tes, ex A- lexandro Papa, & Epipha- nio Prov. 22

Divus Alexander, quintus à Petro Apostolo Pontifex Romanus, & Martyr, in epistola quam scripsit ad omnes Orthodoxos, ait: Scriptum est, Ne transgrediaris terminos antiquos, quos posuerunt Patres tui. Terminos indubitanter transgreditur, qui statuta Patrum postponit atq; confundit. Pervenit namq; ad conscientiam Apostolica Sedis, quòd nonnulli sunt tam stolidi, qui Dominica præcepta, & Apostolorum eorumq; successorum statuta minimè observant, &c.

D. Epiphanius secundo libro Contra hæreses, Termini, inquit, nobis positi sunt, & fundamenta, & edificatio fidei, & Apostolorum traditiones, & Scripturæ sacre, & successiones doctrina: & unde quaq; veritas Dei munita est. Nemo ergo decipiat novis fabulis.

3. Scriptu- ras sol- utam diabolus citavit, & testa-

D. Hieronymus scribens adversus Luciferianos, ait: In illa Ecclesia permanendum est, quæ ab Apostolis fundata usq; in hunc diem durat. Neque sibi blandiantur (hæ-

retici) si de Scripturarum capitulis videntur sibi id confirmare quod dicunt: cùm & diabolus de Scripturis aliqua sit locutus, & Scripturæ non in legendo, sed in intelligendo consistant.

tur 3. Hierony- mus. Matt. 4

D. Basilius in sua ad Antioche- nam Ecclesiam epistola, Nos, inquit, mentis nostræ germina tra- dere non audemus, ne humana com- menta existimentur esse verba reli- gionis: sed quæ à sanctis Patribus edocti sumus, ea interrogantibus an- nuntiamus.

4. Servan- da tradi- tionis iuxta mentem S. Basili- & S. A- thanasii.

Idem Basilius contra hæreticos Sabellianos & Arrium: Te pacatum reddat traditio. Dominus ita docuit, Patres observaverunt, confirmaverunt Martyres. Sufficiat dicere: Sic edoctus sum.

D. Athanasius ad Epictetum Episcopum Corinthiorum: Hoc solummodò respondere ad talia & dicere sufficit, quòd ista non sunt Catholica Ecclesie, neq; ista Patres nostri senserunt.

N. cum reti- com- cati- bab- dan- ter- Nam- Ca-

Idem Athanasius in decretis Synodi Ephesinæ: Homines sunt, ut dixit Jacobus Apostolus, duplici animo, & instabiles in omnibus viis suis, nec eamdem habentes sententiam, sed nunc in hanc, nunc in illam sese vertentes: & nunc quidem probantes quod dicunt, mox verò vituperantes quod antè laudaverunt. Hoc verò veros Doctores arguit, se eadem inter sese profiteantur, neque diversa sentiant, vel inter se vel à suis majoribus dissidentes. Etenim qui hunc in modum affecti nò sunt, impro- bioriùs quam veri Doctores dicendi sunt.

5. Hæreti- corum nota dis- sensio, Catholi- corum ve- rò unitas- ex Atha- nassi & Irenæi doctrina. Iacob. 3.

D. Ire-

Facula
Hæreticorum.

D. Irenæus quinto aduersus hæreses libro; Vbiq, Ecclesia prædicat veritatem: atqui relinquunt præconium Ecclesiæ, imperitiam sanctorum Presbyterorum arguunt; non contemplantes quantum pluris sit idiota religiosus, à blasphemo & impudente sôphistâ. Tales autem sunt omnes hæretici, qui se plus aliquid præter veritatem invenire putant: variè & multipliciter, & imbecillè facientes iter, de eisdem non semper eisdem sententias habentes. Fugere igitur oportet sententias ipsorum, confugere autem ad Ecclesiam, & ejus sinu educari, & Dominicis Scripturis erudiri.

6. Idem Irenæus libro tertio: Polycarpus vir multo majoris auctoritatis & fidelioris veritatis est testis, quam Valentinus & Marcion, & reliqui qui sunt perverse doctrina. Is enim est, qui sub Aniceto cum advenisset in urbem (Romam) multos ex his, quos prædiximus hæreticos, convertit in Ecclesiam Dei: unam & solam hanc veritatem annuntians ab Apostolis percepisse se, quam & Ecclesia tradidit. Et sunt qui audierunt eum dicentem, quoniam Johannes Domini discipulus in Epheso iens lavari, cum vidisset intus Cerinthum, exiit de balneo non lotus, dicens quod timeat ne balneum concidat, cum intus esset Cerinthus inimicus veritatis. Et ipse Polycarpus, Marcioni aliquando occurrenti sibi, & dicenti, Cognosce nos, respondit: Cognosco te primogenitum satanae. Tantum Apostoli & eorum discipuli habuerunt timorem, ut ne

que verbotenus communicarent alicui eorum qui adulteraverant veritatem, quemadmodum & Paulus ait: Hæreticum hominem post unam correctionem devota: sciens quoniam perversus est qui est talis, & à semetipso damnatus.

Rursum Irenæus scribens Florino hæretico, qui aduersus veritatem inauditis figmentis insaniebat, ita (teste Eusebio Cæsariensi) loquitur: † Hæc dogmata, Florine, qua asseris, confidenter dico, quia non sunt sana sententia. Hæc dogmata non sunt consona Ecclesiastica fidei. Hæc dogmata ne illi quidem, qui de Ecclesia pulsati sunt hæretici, potuerunt aliquando commentari. Hæc dogmata impietatem docent. Hæc dogmata sancti illi Presbyteri, qui ante nos fuerunt, nunquam protulerunt; illi qui & Apostolos viderant, quos & tu nosti. Vidi enim te, dum adhuc puer essem, in Asia apud Polycarpum, tunc quidem præclarè agentem, dum adhuc esses in aula, & studentem placere Polycarpo. Multo enim magis mihi illius temporis rerum gestarum inhaeret memoria, quam presentis: quia ea quæ à pueris discimus, cum anima ipsa coalescunt & adherent ei. Unde etiam locum ipsum tibi dicere possum, in quo sedens disputabat sanctus Polycarpus, & incessum illius, & vultum, ac totius vite modum, ac corporis formam. Sed & orationes quas habebat ad populum, & conversa-

† De his verbis Rev. P. F. Franciscus Fevardentius num. 72. super caput 1. libri 1. S. Irenæi aduersus hæreses, citat Eusebium lib. 5. Historiæ cap. 19.

Oooo 2

110m

Facula
Hæreti-
corum.

tionem quæ fuerat ei cum Joanne, (sicut ipse narrare solitus erat) & cum ceteris, qui ipsum Dominum viderant: & quomodo dicta eorum, & item ipsius Domini (quæ illi ex eo audiverant) recitabat, item quæ de virtutibus & doctrinis ejus dicebat: quomodo deniq; omnia à spectatori- bus ipsius Verbi accepta & Scripturis consonantia memoriter referre solitus erat. Quæ tunc ego pro misericordiâ Dei, quam mihi donare dignatus est, attentius & studiosius audiens, describebam, non in chartis, sed in corde meo: quæ etiam nunc per gratiam Dei fideliter custodio, & mecum ipse sine intermissione rumino. Deum ego testor, & in conspectu ejus affirmo, quia si quid tale audivisset beatus & Apostolicus vir Polycarpus, exclamasset statim, & aures suas obturasset, ac sicut moris erat ei, dixisset: Deus bone! in qua temporæ me reservasti, ut hæc audiâ? Nonne etiam ipsum continuo locum fugisset, in quo sedens vel stans hujusmodi verba audisset?

8. Tertullianus in libro de Præ-
scriptionibus adversus hæreticos:
Christus Apostolos misit ad prædi-
candum, quod illis revelavit. Quid
autem predicaverint, id est, quid il-
lis Christus revelaverit, hæc præscri-
bam non aliter probari debere, nisi
per Ecclesias, quas ipsi Apostoli con-
diderunt, eis predicando tam viva
(quod a jure) voce, quam per Episto-
las postea. Si hæc ita sunt, constat
proinde, omnem doctrinam, quæ cum
illis Ecclesiis Apostolicis matricibus
& originalibus fidei conspiraret, veri-

tati deputandam, id sine dubio te-
nentem, quod Ecclesia ab Apostolis,
Apostoli à Christo, Christus à Deo
suscepit: reliquam verò omnem do-
ctrinam de mendacio præjudican-
dam, quæ sapiat contra veritatem
Ecclesiarum & Apostolorum, &
Christi, & Dei.

D. Fabianus Pontifex summus
& Martyr in prima sua epistola:
Cavete ab omnibus, qui aliam fidem
& doctrinam tenent, quam Aposto-
li & successores eorum tenuerunt, &
docuerunt: ne (quod absit) post eos
abeuntes, in laqueum satanæ cada-
tis, & compedibus eius detineamini.

D. Augustinus in libro de Ve-
ra Religione: Neq; in confusione
paganorum, neque in purgamentis
hæreticorum, neq; in languore schis-
maticorum, neq; in cecitate Judæo-
rum quærenda est Religio: sed apud
eos solos, qui Christiani Catholici vel
Orthodoxi nominantur.

Idem Augustinus (vel, ut aliis
placet, Fulgentius) in libello de
Fide ad Petrum: Firmissime tene,
& nullatenus dubites, quemlibet
hæreticum sive schismaticum, si Ec-
clesia Catholica non fuerit aggrega-
tus, quantascunque elemosynas fe-
cerit, etsi pro Christi nomine etiam
fuderit, nullatenus posse salvari.

Ipsè Augustinus quarto libro
de Baptismo adversus Donati-
stas: Constituamus aliquem castum,
continentem, non avarum, non ido-
lis servientem, hospitalem, indigentibus ministrantem, non cuiquam ini-
micum, non contentiosum, patientem,
quietum, sobrium, frugalem, sed hæ-

re-

Auctori-
tas tradi-
tionis ab
Ecclesiis
Apostoli-
cis deri-
vata, à
Tertullia-
no demõ-
stratur,
& à Fa-
biano at-
que Au-
gustino.

9.
Non est
salus em-
pta Ec-
clesiam
Catholi-
cam, teste
Augusti-
no.

Facula
Hereti-
corum.

10.
In Eccle-
sia sunt
boni sunt
mali 3
quod ali-
quoties
jam ex
blasphemi-
dem ar-
gumentis
ostensit.
Ephes. 7.
Matt. 13
Luc. 1.
Matt. 3.

reticum: nulli utiq³ dubium, eum
propter hoc solum, quod hereticus est,
regnum Dei non esse possessurum.

Quidam pius Scriptor: Paulus
Apostolus Ecclesiam dicit esse corpus
Christi. In hoc corpore mystico sunt
membra sana, sunt & ulcerosa: quia
in Ecclesia Dei, quamdiu exsili-
hujus peregrinatio durat, sunt non
solum boni, verum etiam mali,
rectam Catholicamq³ fidem retinen-
tes. Unde ipsa Ecclesia in Evange-
lio assimilatur sagenæ congreganti
bonos pisces & malos: comparatur
item area habenti triticum & pa-
leas. Quod si ulcerosa membra Ec-
clesie permanserint insanabilia, ubi
mors advenerit, praciduntur à cor-
pore, tanquam infructuosi atq³ aridi
palmites à vite, & mittentur in
ignem. Ceterum illi, qui per hereses
& schismata separant se ab Eccle-
sia, sunt pisces mali qui diruperunt
sagenam, & exilierunt foras: sunt
paleae leves, quas ventus superbiae
extra aream expulit: sunt membra
emortua, jam à corpore resecla. Ipsi
dicunt Catholicos male vivere: &
attendentes grandem palearum a-
cervum in area Dominica, putant
ibi grana non esse. Non enim vi-
dent, vel potius videre nolunt bonos
in Ecclesia, cum tamen in ea pluri-
mi sint boni: sed hi tanquam triticum
inter paleas latent, atq³ à paleis se-
premi patiuntur, donec Deus ipsos
in horreum suum congreget. At illi
qui quasi paleae instabiles ex area e-
volarunt, non sibi placeant de exter-
na morum honestate, si quam habent:
nō arbitrentur se rectè valere, mem-

bra qua corpus reliquerunt. Enim-
verò minùs desperatur salus eorum,
membrorum, qua sanie quidem dif-
fluunt, sed corpori adhuc coherent;
quàm illorum membrorum, qua inte-
gritatem pra se ferunt, sed à corpo-
re disjuncta sunt. Hereticus etiam si
multis operibus bonis abundare vi-
deatur, perditus tamen est: quia
cum sit membrum à Corpore Christi
revulsum atq³ amputatum, vitam
gratiæ à capite Christo non recipit.
Etiam si ornatus admodum atq³ ele-
gans sit in verbis, & scientiam fi-
demq³ magnam habeat, & omnes
facultates suas in cibos pauperum
distribuat, & corpus suum pro fide
quam tenet incendio tradat: nihil
tamen ei profunt illa omnia, quia
veram charitatem non habet. Fieri
enim nequit, ut verà charitate pre-
ditus sit, cum verà humilitate ca-
reat, & unitatem Ecclesie scindat.
Gravissimus Dei hostis est, & salu-
tem nullomodo consequi potest, nisi
deposita ac repudiata heresi, sese
unitati Ecclesie adjungat, & fidem
Catholicam amplectatur. Nam si hu-
milis factus, cervices suas ad pedes
matris Ecclesie demiserit, & piè ex-
ercuerit atq³ coluerit ea qua Eccle-
sia Dei exercet ac colit, jam rectè vi-
vendo salvus erit.

DEO GLORIA.

HÆC facula faciem primiti-
va Ecclesie utcumq³ ostendens,
collecta fuit anno Domini millesimo
quingentesimo & sexagesimo primo,
mense Octobri: qua licet in modum
farraginis confusa esse videatur,

Oooo 3

pro-

Expostu-
latio
Christi
Iesu.

prodesse tamen poterit hæreticis, si ipsi illam diligenter legere atq; expendere voluerint.

† Observa, Lector, Faculam à R. D. Blofio scriptam annis quinque antefacrilegam in Belgicis Ecclesiis iconomachiam, cujus Chronologia, est litteraria in verbis sacris 1. Machabæorum 3. Sancta 1. Va. Con. C. V. L. C. a. 1. Vnt. & Contaminata. Quod autem tam validis argumentis, tam appositis Patrum sententiis, in exordio hæreseon pro Defensione fidei pugnavit Blofius, magnopere mirandum & prædicandum est.

EXPOSTULATIO JESU CHRISTI

D E

INGRATITVDINE PHILOCÆNOPOLEOS;

Cujus Governatores novampravamque doctrinam amant, & favent novatoribus hæreticis.

1. Querela de levitate permittentium & amplexantium hæreticorum prædicationem.
2. Nec vita moraliter bona, nec magna scientia, nec mors ipsa pro sectu suis tolerata, prodest hæreticis ad salutem.
3. Contra eos qui tolerant hæreticorum prædicationem.
4. Hæretici non annuntiant purum DEI verbum, sed depravatum: neq; fidem primitivam Ecclesiam, sed aliam ex diametro ei contrariam.
5. Non solum Scriptura Canonica, verum etiam traditiones divinae, sunt verbum Dei, & regula fidei.
6. Verissimum est, Scripturas sufficere ad salutem, ad humilibus tantum, & obedientibus; quibus ostenditur esse magistrum & ducem salutis Ecclesiam, etiam absq; ullis sacris scripturis.
7. Extra Ecclesiam positus, eiq; non obediens, extra spem salutis est. Ecclesia sub Christo caput est Pontifex Romanus.
8. Hæretici novatores, nec sunt Ecclesia, nec intra Ecclesiam.

1. I. Ifa. 1. Levitas
toru qui
favent
hæreticis

AVDITE cali, & auribus percipite terra. Videte omnes qui diligitis veritatem, & ob-

stupefcite; considerate, & æstimate, quanta sit ingratitude Philocænopoleos, quanta negligentia & infidelitas Gubernatorum ejus. Ego illos enutivi & exaltavi, optaviq; ut urbs illa priscum pietatis decorem servaret: sed nunc vera Religio cultusq; mihi gratus, magna ex parte in ea collapsus atque extinctus est. Ibi enim hæretici sinuntur passim errores disseminare, & animas, pro quibus sanguinem meum fudi, perimere. Ibi vecordes viri ac feminae relinquunt fidem antiquam, fidem veram atque certissimam, quam Apostoli mei, & eorum discipuli, ac Martyres Orthodoxique Patres omnes tenuerunt: relinquunt & abjiciunt illam, ut novam impiamque hæreticorum doctrinam amplectantur.

Sed vae ipsis hæreticis! qui more aprorum agrestium devastant vineam meam, & inæstimabile damnant inferunt terrestri familiae meae. Vae genti peccatrici, populo gravi iniquitate, semini nequam, filiiis sceleratis: dereliquerunt Dominum, blasphemaverunt sanctum Israel, abalienati sunt retrorsum. Hi membra sunt diaboli, quæ sese à corpore meo mystico præciderunt, & jam vita gratiæ destituta marcescunt. Non est quod sibi blandiantur de externâ morum honestate, & sermonis elegantia. Etiam si linguis Angelorum loquantur, etiam si scientiam & fidem magnam habeant, justè

etiam non
vitiati;
sen qui
Philocæ-
nopolin,
id est A-
mantem
novitia-
tum civi-
tatem ad-
distant.

2.
Nec bona
vita, nec
magna
scientia
prodest
hæreticis
ad salu-
tem.
Ira. 1.

1. Cor.
13.